

Klima- og miljøministeren
Difi

Oslo, 29.11.2019

Innspill til hva som skal til for å øke andelen grønne og innovative offentlige innkjøp

Offentlige grønne og innovative anskaffelser vil være en betydelig driver for det grønne skiftet i Norge. Som en stor aktør i norsk økonomi, vil en tydelig strategi for innkjøp i en offentlig sektor sikre en god omstilling til et lønnsomt og grønt næringsliv.

Regnskap Norge ser at det er et godt engasjement hos Difi rundt grønne og innovative anskaffelser, men at det er behov for å styrke kompetansen i innkjøpsleddet hvor avgjørelsene tas.

Omleggingen til bærekraftige forretningsmodeller påvirker både regnskap og bokføring. Regnskapsbransjen vil veilede og orientere markedet i mulighetene og kravene som følger av en sirkulær økonomi. Regnskap Norge mener regnskapsførerne har best forutsetning for å bidra til praktiske og ryddige løsninger på dette. Regnskapsfører er den naturlige rådgiver i offentlige anbudsprosesser for å sikre at de økonomiske perspektivene kommer godt nok frem.

Problemer med å vinne anbud

Regnskap Norge har i samarbeid med akademia, næringsliv, forskningsinstitusjoner og medlemsbedrifter etablert verdens første regnskapsklynge innen sirkulærøkonomi. Klyngen jobber med konkrete selskaper og deres arbeid med sirkulære forretningsmodeller, spesielt rettet mot utfordringer innen regnskap, skatt og avgift. Dette arbeidet har også gitt oss innsikt i bedriftenes bestrebelser på å vinne frem i offentlige anbudsprosesser.

Vi opplever at selskaper som jobber sirkulært taper i offentlige anbudsprosesser. Disse bedriftenes løsninger fremstår dyrere ved den initiale anskaffelsen, men i produktets levetid vil kostnadene samlet sett være lavere enn ved tradisjonelle leveranser. Videre sikres gjenbruk av materialer ved enden av produktets levetid.

Ikke alle innkjøpere ser fordelene i sirkulære forretningsmodeller, og velger tradisjonelle og tilsynelatende billigere løsninger på kort sikt. En årsak til dette kan være at årets budsjett setter grenser for innkjøpenes størrelse, selv om totalkostnadene med sirkulære alternativer blir lavere i levetiden. Leverandører har et ansvar for å kommunisere fordelene med en sirkulær leveranse, men unødvendige hindringer og manglende kompetanse hos innkjøper medfører at de taper anbudet.

Innspill til ministeren og Difi

Basert på våre erfaringer og samtaler med Difi, mener Regnskap Norge at følgende tiltak vil sikre mer grønne og innovative anskaffelser i offentlig sektor:

- Utarbeide en klar strategisk retning fra regjeringen med tydelige krav til innkjøpene.
- Etablere et «sirkulært først»-prinsipp.
- Sikre et tett samarbeid mellom Klima- og miljødepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet for en helhetlig tilnærming til strategien.
- Etablere kvantitative og kvalitative mål for å sikre måloppnåelse i alle ledd – fra regjeringen til innkjøpsavdelingene.
- Styrke Difis arbeid med å definere tydelige rammer for grønne og innovative anskaffelser.
- Foreta et betydelig kompetanseløft hos innkjøpere i stat, fylke og kommune for å sikre forståelse av grønne alternativer sett opp mot mer tradisjonelle produkter og tjenester.
- Utvikle og implementere verktøy og metoder for å tydeliggjøre livssykluskostnader (LCC) og verdi av gjenbruk slik at innkjøpere kan gjøre bedre kvalifiserte avgjørelser.
- Sikre politisk vilje til å prøve og feile for å sikre en grønn innovasjon ved anskaffelser.
- Åpne for mer bruk av leie enn kjøp for å sikre grunnlaget for en god sirkulærøkonomi.
- Etablere støtteordninger for å sikre at sirkulære forretningsmodeller i en overgangsfase kan etableres i konkurranse med tradisjonelle forretningsmodeller.
- Bidra til å etablere effektive markedsplasser for kjøpere og selgere for å sikre gjenbruk av materialer (næringslivets sirkulære «finn.no»).

Om Regnskap Norge og regnskapsbransjen

Regnskap Norge er profesjons- og bransjeforeningen for autoriserte regnskapsførere. Vi jobber for at regnskapsføreren blir sett på som hele Norges økonomisjef i bedriftenes økonomiske hverdag.

Regnskapskompetanse er viktigere for bedrifters verdiskapning nå enn noen gang. Mer enn 400 000 virksomheter, tilsvarende 70 % av norsk næringsliv, benytter i dag eksterne regnskapsførere. For mange små virksomheter er regnskapsføreren en viktig ressurs som sparringspartner og økonomisjef.

Regnskap og bærekraft

Endelig har klimaforstyrrelsene for alvor fått plass på den politiske agendaen. Det er bred enighet om at vi må omstille oss og at næringslivet er løsningen – ikke problemet. Utfordringen er mangelen på lover og insentiver som støtter en nødvendig grønn omstilling og et bærekraftig næringsliv.

For regnskapsbransjen er det naturlig å ha den aktive rollen som næringslivets nærmeste rådgiver – også i det grønne skiftet. Omleggingen til en sirkulær økonomi i praksis er avhengig av at vi i samarbeid med andre profesjoner utvikler finansieringsløsninger og bærekraftige forretningsmodeller som gjør grønn virksomhet lønnsom.

Med vennlig hilsen

REGNSKAP NORGE

Christine Lundberg Larsen

Adm.dir.